

Nieuwe gedichten 2009

Voor het eerst verschenen op de website van de Digitale
Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren

bron

De *Nieuwe gedichten 2009* verschenen voor het eerst op de website van de Digitale Bibliotheek voor de Nederlandse Letteren.

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_nie003nieu10_01/colofon.php

© 2009 dbnl

januari 2009

Harkema

Aanvankelijk gaf ze fooien van wel honderd dollar. Langzaam slonk het bedrag. Haar ster was dalende, ze begreep het zelf ook en op een avond liep ze alleen in de richting van de havens, hinkelend, net als vroeger op school. In gepeins klom ze naar de nok van een enorme hijskraan, bijna tachtig meter boven de dokken. Het was ontzettend gevaarlijk wat ze deed, nog afgezien van de jeugdbendes in de straten. Maar ze glimlachte, balancerend op de uiterste rand. Het clubhuis in Harkema, daar was het pas gevaarlijk.

Nyk de Vries

‘Harkema’ zal met een aantal andere prozagedichten verschijnen in de eerstvolgende bundel van Nyk de Vries (www.nykdev.nl)

februari 2009

Landmeters

De nacht vertrok en landmeters kwamen
om na te gaan of alles inderdaad zo was
als het leek: de loop van het kanaal

de helling van het pad en de passen
van het wiel langs de heg tot de weg
in door komma's verdeelde getallen

hoe de kavels het water van dieren
de dieren van mensen en de mensen
van mensen scheidde

hoe de punten zich tot elkaar
en de gebogen aarde verhielden

teruggebracht tot een windstille plaat
met niet één oranje jas.

Jurre van den Berg

‘Landmeters’ zal in maart verschijnen in Jurre van den Bergs bundel *Binnenvaart*, bij Uitgeverij Passage.

maart 2009

Lievelingssteen

it's always ourselves we find in the sea
e.e. cummings

Toen was ik nog jong en bezonnen en de zon scheen overal op en hij liet mij alles zien. Kijk, zei hij, dit is dit, dat is dat. Op het dak blink ik, een haan bezorg ik een vuurrood spookoog. Langs de weg groeiden toen brandnetels, braambossen, dwaalkruid. In het dorre gras bij de kromme boom lag rot sponzig fruit met de geur van zure cider en het venijnige gezoem van zwartgeel gestreepte wespen. Stof wolkte op, dorre bladeren maakten een rondedansje. De wind deed toen, lang geleden god na en de wolken bootsten alles na en werden daarom door de boze wind gestraft. De regen, hard begonnen, zocht uiteindelijk zoetjes de goot. Het water maakte van die gevoelige en droevige geluidjes en de regenboog stond wel drieduizend meter hoog, boven de zee. Bij de slordige vloedlijn een stuk hout met letters, geheimtaal, een vloek.

Dat moest terug vanwaar het kwam. Alles moest terug, de golven in, de plank, de arme, vierarmige zeester, de vieze vis, de werkschoen vol zand.

Ze begonnen met duidelijke tegenzin aan een onduidelijke tocht. Mocht alleen met mij mee een zwarte steen, koud en nat en rond, hij vulde precies mijn hand.

Wim Hofman

‘Lievingssteen’ zal in juni verschijnen in *Op zekere dag ziet u plotsklaps de ware liefde*, de nieuwe bundel van Wim Hofman die uitkomt bij Uitgeverij Em. Querido.

april 2009

Bermtoeriste

Men houdt het oog steeds op de weg gericht
niet op de berm waarin ik ooit bij toeval werd
gedropt en nu verwijl als vreemde

deftigheid. Ik sta hier in een soort
verlatenheid en niemand in de weg, men
sjeest langs mij, ik word niet opgemerkt. Behalve

soms door iemand die zich niet fixeert op eigen
pad, mij plots gewaarwordt, afstapt, zich aandachtig
naar mij overbuigt, verrast betast en

concludeert: ach wat een zeldzaamheid, o
delicate kelk, dat je hier

zoiets ziet! Kijk, dan
verheug ik mij, verwelk ik niet voor niets

Hester Knibbe

‘Bermtoeriste’ verschijnt in het eerste nummer van de 7de jaargang van *Het Liegend Konijn*, dat op 19 april 2009 in Oostende wordt gepresenteerd.

mei 2009

Die studam

1

Daar staan 'n man in die son
langs die blou water van 'n dam.
So eenvoudig het dit begin,
net so skryf ek dit hier neer.

Dit is in 'n suidelike land
en voor die seisoen begin.
Die man hou in die wind
sy hoed vas met één hand.

Die ander hand is gelig, miskien
'n gebaar om my te groet.
Wie anders kan hy bedoel?
Daar is niemand anders te sien

op die verlate terras
halfpad teen die helling
van die berg met 'n rusplek
wat nuut lyk maar waarvan die verf

reeds afdop. Daar staan stoele
onder verbleikte seil. 'n Wiplank,
twee swaaie. Die valwind
is koel en maak ringe wit

skuim in die water ver onder.
Ek vra vir die man: 'Is u van hier?'
soos wat mens met 'n vreemde
sou praat. Hy knik en bly tuur

nog 'n tyd na die water voordat
hy sy hand weer lig in 'n groet,
en bedaard na die dorp toe
die afdraend vat.

'n Boerse man van omtrent
vyftig jaar. Vir 'n wyle
bly hy in my kop voortbestaan
as ek ook met die pad langs loop

maar na die ander kant
toe, na waar ek tuisgaan.
Dan raak hy weg, voorlopig,
onder landskappe, tale en slaap.

Willem van Toorn

Dit eerste gedicht uit 'Die studam', een vertaling naar het Afrikaans van de elfdelige cyclus 'De stuwdam' van Willem van Toorn zal verschijnen in *Tirade* 428, dat geheel gewijd zal zijn aan vertalen. De vertaling is van Heilna du Plooy.

juni 2009

Veergeld

1

Liggen we 's nachts met de doden die op ons gaan zitten
ons strelen met handen van talk bergamot en citroen

bij elke beweging levender: Han met de tanden
Mentja met puilende ogen, iets in ons haalt ze over

door te gaan, toe dan, aderen zwellen op
vellen als gedroogd bloemblad, een schrift van verwarring

verwijzing: nu wil ik mijn oma
Tsjoetsjoe, trillend, het ei van de struma beweegt

in haar hals en de hel breekt los, rent ze
met loshangend haar, de doden klemmen zich vast

wie zich verstopt kan nooit meer weg, blijft daar
dubbelgevouwen steken zwart in zwart - : *liefje*

slaap je? ik moet je smoren, jij mij tegelijk!
waar is je kussen, hoe laten ze anders los -

De ochtend wekt ons met geluid van vracht
wagens door de straat, de muren trillen

en we kijken naar buiten, het raam hangt scheef, in de verte
zien we de bergen, maar op de manier van de vlieg.

Eva Gerlach

‘Veergeld 1’ maakt deel uit van een reeks die te lezen is in het tweede nummer van de achtste jaargang van poëzietijdschrift *Awater*, dat in de tweede week van juni zal verschijnen.

juli / augustus 2009

5

Ik lees een boek van achter naar voren en weet dat ik
zo meteen op de bladzijde kom waar iemand een kruisje
heeft gezet voor de allermooiste zin. Wat de allermooiste zin is
weet ik nog niet, maar het is de zin waar ik 's nachts om huil
omdat het ochtend is en ik een nacht niet heb gehuild
omdat het ochtend... Zo keer ik wat ik denk om in cirkels,
alsof ik met mijn wijsvinger een kristallen glas laat zingen.
Ik keer het om totdat het achterstevoren en binnenstebuiten
of omgekeerd is. Wanneer ik bij de zin met het kruisje kom,
sla ik de bladzijde om en beland in het deel van het boek

waarin alles nog goed was.

Lieke Marsman

Dit gedicht, het vijfde uit een cyclus, zal verschijnen in *Tirade 429* dat medio augustus uitkomt.

september 2009

De kijkers thuis

Nauwelijks bewogen, de grote ogen, de hoge
de belangrijke en onderweg vergeten bedenkingen
de verschillende gezichten die hij over z'n kop trok
sinds hij zelf als een man uit een stuk door de dagen
wandelen moest en niets mocht hij laten liggen

niets ontsnapte aan hun taaie aandacht op afstand
geen meisje is geknakt blijven liggen, geen moeder
kinderloos gebleven, geen moederziel alleen zonder
dat hij het zag, hij hamsterde warmte voor de winter

hij grossiert in genade, ordent en telt de momenten
streelt de uitgetrokken veren, strijkt met zijn duim
over zijn vingertoppen, herstelt zijn evenwicht
stelt zijn waarneming bij: alles is mogelijk
maar niets is waarschijnlijk natuurlijk.

Thomas Möhlmann

'De kijkers thuis' zal in oktober verschijnen in *Kranen open*, de nieuwe bundel van Thomas Möhlmann die uitkomt bij Uitgeverij Prometheus.

oktober 2009

Gratis

word je zelf stil van de wind
wanneer onrust je doorwaait
vind je in weilanden met stelpen
in zwanen het wit of ze
in strepen door het grasland
zijn gestempeld

vindt groen in je
het groen buiten je terug
en het tot op 't bot vermoeide
vindt dat nieuwe handen in de wind
die altijd werkt of hij gratis ongemak
weer roestvrij weet te masseren

of worden wanneer je ogen
de horizon afgrazen wonden geaaid
door de weelde aan wolken
of het de hemel is op aarde
en kan door de wind het gewaai
dan in je gaan liggen?

Dien L. de Boer

‘Gratis’ zal worden gepresenteerd op de volgende editie van Dichter op de Deel in het Friese Exmorra, zie www.dichteropdedeel.nl.

november 2009

Als Jakob uit zijn schelp kruipt

Mijn boot was schroot. Tot ik de zon op de vistrap zag –
brak in duizend manen. ‘Ik tentakel je wel op.
Nu ben je mijn mantel en mijn kraai, jij babbelaar
maar verliefd zijn en gelijktijd ook koken – neen.’

Ik: ‘Groot veulen knikte goedendag naar de trein daar
tussen Luik en Leuven. Nar op een beer. Wolkengloed
als goud op blauw. Vuurbal, maar voor webcamkinderen
nergens hout. Verhalenvrouw, kom proeven, hier nog wat
melkweit vlees. In rusthuizen is het puree, puree.’

‘Hou ervan als koeien naar je komen luisteren.
Tongen in een keurslijf, krijg ik landkaartrimpels van.
Neem me in je armen – smelt acht winters in mijn pan.’

Peter Holvoet-Hanssen

‘Als Jakob uit zijn schelp kruipt’ maakt deel uit van een vierdelige cyclus die Peter Holvoet-Hanssen schreef voor het project *De glans* van Koen Peeters, dat verschijnt in nummer 5-6 van **DW B** 2009.

december 2009

Ik noem jou mijn verlangen

Ik noem jou mijn verlangen –
ik ken jou niet.

Jij bent er in gezangen,
zoals dit lied.

Ik ben door schrik bevangen –
jij bent er niet.

Dat jij mij zou ontvangen
geloof ik niet.

Mark Insingel

Dit gedicht zal verschijnen in *Het Liegend Konijn*, jaargang 8, nummer 1, april 2010.